

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. IV. De Forma Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

rectionem. Nam vere esset ablutio ordinata ad resurrectionem animæ, quamvis ad necem corporis: Contra vero, si infans caderet in puteum, & alter formam proferret, non baptizaretur, quia non ablueretur a Ministro; Sicut nec baptizatur, si uno tenente puerum, & proferente formam, alter aquam infundat: At si aqua a tecto cadat, vel ab alio immittatur, & Titius puerum submitteret tali aquæ proferendo formam, illum baptizaret; quia vere diceretur illum abluere. In extrema tamen necessitate infans baptizari potest sub conditione, abluendo capillos, vel umbilicum, quia est etiam pars excrementitia præscindenda a corpore infantis, & ut putat Ochagav. etiam in pelle, quam Medici appellant secundinam, quia reputatur veluti pars pueri, & tamquam ejus cutis.

ARTICULUS IV.

De Forma Baptismi.

- I. *Legitima est ex Florentino tam forma Baptismi, qua utitur Ecclesia Græca, quam ea, qua utitur Ecclesia Latina.*
- II. *Quomodo debeat Trinitas Personarum exprimi?*
- III. *Quonam etiam pacto exprimenda est unitas essentia divina?*
- IV. *Non pertinent ad Formam essentiam particula illa, Ego, In, Amen, sed dubitatur de particula, Et.*
- V. *Num possit unus plures simul baptizare, & num plures unum?*
- VI. *Quanam variatio forma videatur accidentaliter.*

I. **D**Uæ sunt Baptismi formæ usitatae, altera ab Ecclesia latina dicendo, *Ego te baptizo in nomine, &c.*; altera apud Græcos dicendo, *Baptizetur servus Christi in nomi-*

ne, &c.; Utraque legitima ex Florent. Nobis tamen non licet hac uti contra consuetudinem Ecclesiæ latinæ: nec illis licet uti nostra.

II. Quæritur nunc primo, an essentialiter ad formam Baptismi requiratur invocatio explicita Trium personarum secundum proprietates relativas?

Respondetur affirmative, ut constat ex illo Matth. ult., *Baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*: quare baptismus collatus in nomine Christi nullus est ex Florentino; sicut nec baptismus collatus in nomine Trinitatis, aut in nomine Dei, aut in virtute Sanctæ Crucis, aut in nomine Trium Personarum, aut in nomine primæ, secundæ, & tertiæ personæ; cum non explicentur tres personæ secundum proprietates relativas. Immo multi docent cum D. Th. & aliis contra Cajet. apud Trull., quod nec sufficiat in nomine Genitoris, Geniti, & Spirati, quia Christus instituit, quod sub illis vocibus relativis Patris, Filii, &c., quæ sunt communiores, & usitatiores, baptismus conferatur: Verius tamen dicitur, quod sit validus, quia sunt nomina Synonyma: Sufficit vero ex Trull., si dicatur, In nomine Patris, Verbi, & Spiritus Sancti; Quamvis autem ex Actibus Apost. cap. 14. constat, quod Apostoli baptizarent in nomine Christi, nihilominus vel id fuit ex speciali dispensatione, ut magis redderetur gloriosum nomen, quod tunc temporis erat apud Gentes contemptui: vel, ut communius docent, ibi baptismus factus in nomine Christi significatur Baptismus institutus a Christo, & qui per fidem in Christum, & per merita Christi operabatur, cum opponatur Baptismo Joannis. Vel demum sit sensus, quod in collatione baptismi nomen Christi adderetur dicendo, *Ego te baptizo* In nomine

mine Patris, Filii ejus Jesu Christi, & Spiritus Sancti.

III. Quæres secundo, An etiam essentialiter exprimi debeat unitas essentialiter divina, dicendo, In nomine, &c.?

Respondeo etiam affirmative propter eandem rationem; inde invalidus est baptisus, si dicatur, In nominibus Patris, Filii, &c., vel si dicatur, Baptizo te cum Patre, & Filio, & Spiritu Sancto. Immo si dicatur, Baptizo te in nomine Patris, in nomine Filii, & in nomine Spiritus Sancti, Conink, & alii apud Bonac. putant esse invalidum; Alii tamen probabilius putant esse validum, quia trina illa nominis repetitio non videtur multiplicare essentialiter. Dubium etiam est, an sit validus baptisus, si loco illius verbi, *In nomine*, dicatur, *In virtute*? quia nomen videtur importare præter virtutem, etiam invocationem trium personarum? Dubitatur pariter, an sit validus, si dicatur, Te baptizo in Deo Patre, Filio, & Spiritu Sancto? Illud recolo, quod diximus quæst. super. quod si quis baptizaret, dicendo, In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, & Beatæ Virginis, invalide baptizaret, si illam invocaret effective, prout invocantur Tres personæ ad efficiendum Sacramentum; secus vero, si invocetur deprecatorie, intendendo auxilium Beatæ Virginis baptizato implorare, ut notat Dian. part. 1. tract. 15. resol. 48.

IV. Quæritur tertio, quam partem in forma Baptismi sint essentialiter?

Respondeo, particulam, *Ego, In, Amen*, non esse de essentialiter; unde validus est Baptisus, dicendo, Baptizo te nomine Patris, &c., quia idem sensus remanet illis omissis: idem enim est præcipere nomine regis, ac in nomine regis: illas tamen particulas omittens ex Henriq. peccat graviter: Communius tamen apud Dian.

Part. V.

part. 1. tract. 15. resol. 14. docent, quod peccet venialiter, si absit scandalum, cum non sint materia gravis: Et idem dicas, si quis vulgari idiomate baptizaret, nisi tamen id faceret, quia non bene callet idioma latinum. Qui vero omittit conjunctionem, *Et*, invalide baptizat ex Sylvest.; communius tamen docent, quod valide.

V. Quæritur ultimo, an possit unus plures simul baptizare, vel plures unum?

Respondeo ad primum, posse quidem unum baptizare plures, etiam unica asperione, ut notat Trull. (& quidem licite in necessitate,) dicendo, *Ego vos baptizo*: Sicut potest unus plures ordinare, vel absolvere, dicendo, *Ego vos absolvo* &c. *Accipite potestatem*, &c., dummodo abluat illos, dum formam profert, vel saltem moraliter conjungatur materia cum forma; sicut enim qui manibus poculum tenet ori applicatum, dicere moraliter potest, *Ego bibo*, ita si quis statim prolata forma abluat, dicitur moraliter tunc, cum formam profert, abluere. Non est tamen sequendus Heredia, qui apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 6. docet, satis esse, si intercedat inter abluionem, & formæ prolationem unum *Pater noster*.

Ad secundum respondeo, posse etiam plures baptizare unum, dummodo singuli seorsim ponant materiam, & formam, & intendant absolute, & totaliter baptizare; secus vero si vellent baptizare partialiter; aut, si Petrus dicat, *Ego baptizo te*, si Paulus nunc baptizans non te baptizat, & viceversa dicat similiter Paulus, *Ego baptizo te*, si Petrus nunc baptizans non te baptizat: istæ enim conditiones reddunt formam se falsificantem; imo, ut docent Logici in libris Perihermenias, istæ propositiones materialiter tantum proferri possunt: o-

E

mais

mnis enim actus intellectus, & voluntatis debet habere objectum a se distinctum; in hoc autem casu non haberent objectum distinctum a se, ut patet consideranti.

Notandum hic, quod quando duo, tamquam causæ totales simul baptizant eundem, ille solum baptizat, qui prius ponit materiam, & formam; alter vero non est irregularis ex reiteratione Baptismi, quia non habetur nova applicatio materiæ, & formæ post primum baptismum, ut requiritur ad peccandum, & incurrendam irregularitatem; sicut non peccant Sacerdotes, qui quando initiantur, proferunt simul cum Episcopo formam consecrationis, quamvis ille prius consecret, qui prius formam absolvit.

Notandum etiam cum Bonac. apud Trull., quod valide baptizet Episcopus, si dicat, *Nos baptizamus te pro Ego te baptizo*; quia *Nos* ponitur auctoritative pro *Ego*: Et probabile est, speculative loquendo, quod valide baptizet, si dicat, *Ego vos baptizo* pro *Ego te baptizo*, quia talis mutatio non est substantialis, & Italico sermone sæpe pluralis hic numerus pro singulari usurpatur. Valide etiam baptizat Latinus adhibendo sacrilege formam Græcorum, *Baptizetur servus Christi*, vel dicendo, *Baptizet te Christus*, ut communissime docent Doctores apud Conink contra quosdam Canonistas; sicut valide consecrat latinus in fermentato; quia materiæ, & formæ essentielles Sacramentorum sunt eadem pro tota Ecclesia; cum sint a Christo Domino institutæ; quamvis possit Ecclesia prohibere, ne quis aliqua forma contra consuetudinem utatur.

ARTICULUS V.

De Baptismi Ministro.

- I. *Etiam Turca, & Hæreticus, necnon Mulier potest hoc Sacramentum administrare.*
- II. *Num ierandus sit sub conditione Baptismus collatus ab Obstetricibus?*
- III. *Quinam possit baptizare solemniter?*
- IV. *In casu necessitatis quinam preferendus sit, qui baptizet?*
- V. *Quinam irregularitatem incurrant ex illicita Baptismi collatione?*

I. **Q**Uæritur primo, quinam sit Minister hujus Sacramenti?

Respondeo, esse quemcumque rationis compotem distinctum tamen ab ipso baptizando: unde in necessitate potest etiam Turca, & Paganus, & excommunicatus, etiam hæreticus, etiam mulier baptizare, dummodo habeat intentionem faciendi, quod facit Ecclesia; cum enim Sacramentum hoc sit maxime necessarium omnibus, congruum fuit, ut cuilibet talis potestas conferretur: Nemo tamen potest se ipsum baptizare, ut constat ex cap. *Debitum de Baptismo*, & colligitur ex verbis Domini, *Baptizantes eos*: Sicut enim nemo potest se ipsum generare corporaliter, sic nec regenerare spiritualiter.

II. Notandum hic, Sylvestrum docere apud Dian. part. 5. tract. 13. resol. 88., quod si quando obstetrix baptizet puerum, possit hic iterum sub conditione baptizari, quia dubium est, ne subito casu necessitatis turbata aliter fecerit, quam oportuit; quod aliqua Synodi decreverunt. Communius tamen docent apud Dian. quod universim in nostris regionibus non sit prudens ratio dubitandi de validitate Baptismi collati ab obstetricibus, quæ
so-